



Egész karokat szervezhetnek ki a szegedi egyetemből

Szűcs Dániel

2020. 08. 06.

Értesüléseink szerint komoly átszervezés előtt állhat a Szegedi Tudományegyetem. Akár arról is szó lehet, hogy bizonyos karokat teljes egészében kiszervezhetnek a kilencvenkilenc éve a városba települt intézményből, gazdasági mérlegelés alapján döntve, ezzel téve vonzóbbá az intézményt. Az egyetem egyelőre hallgat az ügyben.

2020. július 1-ével hat magyarországi egyetemet [adott át](#) az állam egy szándékosan erre a célra létrehozott vagyonkezelő alapnak. A Miskolci Egyetem, a Moholy-Nagy László Művészeti Egyetem, a Soproni Egyetem, a Neumann János Egyetem, a Széchenyi Egyetem, és az Állatorvos-tudományi Egyetem privatizálása ugyanakkor nem teljes mértékű, hiszen pénzügyileg ezek továbbra is az államtól függenek majd. Annyi változással, hogy ezentúl nem éves állami költségvetés alapján működnek, hanem 15-25 évre tervezett hosszú-, és 3-5 éves rövidtávú keretszerződések formájában. És bár a következő években biztosított a finanszírozás, a jövőben a kormány jó eséllyel szeretné saját lábra állítani ezeket az intézményeket, hogy azok a lehető legkisebb terhet jelentsék a költségvetésnek. Orbán Viktor az erre vonatkozó elképzeléseiről [beszél is](#) egy nyolc évvel ezelőtti konferencián Debrecenben. Itt azt mondta, hogy az önfenntartó rendszerben az egyetemi, főiskolai végzettségűeknek a saját befizetéseikből kellene folyamatosan működésben tartaniuk a felsőoktatást.

Az egyetemek kiszervezése vagy magánkézbe adása nem példa nélküli dolog máshol sem. Világszerte számos kormány döntött már arról, hogy az általában veszteséges felsőoktatást közelebb engedi bizonyos gazdasági szereplőkhöz. Így az intézmények fenntartására kevesebbet kell áldoznia az államoknak, viszont nagyobb érdekérvényesítő szerepeket kaphatnak a nagyobb cégek. Az is előfordul ilyenkor, hogy az egyetemi dolgozókat teljesítményük tükrében bérezik. A legtöbb ilyen esetben továbbra is a rektor irányítja az egyetemért felelő testületet, a gazdasági társasággá alakult intézmény vezetésébe pedig olyan személyek is kerülnek, akiknek pusztán az a feladata, hogy pénzt szerezzenek az egyetem számára. A magyar példa azonban minden döntést a kuratóriumok kezébe adna, mely kuratóriumokban néhány akadémikus és ipari szereplő mellett politikai kinevezettek is helyet foglalnak, és nem ritkán [NER-közeleli nevek is bőven reprezentálva vannak](#).

Hirdetés



**szeptember
8—12.**

**100 ÉVES
A BELVÁROSI
MOZI**

**Zsigmond Vilmos
Nemzetközi
Filmfesztivál / Szeged**

részletek ▶



A folyamat tehát már elindult, láttunk rá példákat, de most térjünk vissza a Dél-Alföldre. A Szegeder nem hivatalos információi szerint itt egy valamelyest másfajta modell kidolgozásán ügködhetnek éppen az illetékesek. E szerint az SZTE-t nem fogják alapítványi kézbe adni, hanem inkább "félbevágják" azt. A recept egyszerű: a gazdaságilag stabil és amúgy is jó brandű karok maradnak, azokat viszont, melyek inkább csak a pénzt viszik, kiszerveznék a Gál Ferenc Egyetembe, ami [augusztus 1-ével lépett előre főiskolából](#). A Szeged-Csanádi Egyházmegye felsőoktatási intézményének – mely Békéscsabán, Gyulán és Szarvason is jelen van – rektora szerint öröm, hogy Szegeden ezzel a lépéssel már két egyetem is van. Ezzel a kvázi kettébontással összességében jóval vonzóbb lehetne az SZTE, arról nem is beszélve, hogy a világrangsorokban sem "húzná le" a több kar, jobb eredményeket érhetnének el.

„Nálunk tizenkét kar van. Vegyünk le ötöt és a klinikai központot, ami a régió legnagyobb egészségügyi ellátója, és akkor piaci alapon fenntarthatóan tudom működtetni az intézményt.

Nem fogok tanárokat, agrárszakembereket képezni és végképp nem tanítok zenészeket,

amely karokat – ezek a külföldi diákokat sem vonzzák – jelen pillanatban keresztfinanszírozzuk, ahogyan a közfinanszírozott egészségügyi ellátást is.” Ezt már Fendler Judit, a Szegedi Tudományegyetem kancellárja mondta egy az mfor.hu-nak adott [interjúban](#) még július elején. Fendlert arról kérdezte a lap újságírója, hogy hogyan tudna egy egyetem piaci alapon működni. A kancellár szerint a piaci működés azt feltételezi, hogy az egyetem „nem cipeli hátán a veszteséges feladatokat”, esetünkben a gazdaságilag alul teljesítő karokat. Szerinte ma két kategória van az alapítványi egyetemek között: az egyik, amelyik megáll a saját lábán, mint az Állatorvosi Egyetem vagy a MOME, és a másik, amelyek az állam számára sem feltétlenül fenntarthatóak a csökkenő diáklétszám mellett.



Fendler Judit egy 2015-ös előadáson. Fotó: Bruzák Noémi / MTI

Fendler szerint még kevés a tapasztalat ahhoz, hogy tudjuk, az alapítványi vagy a hagyományos állami egyetemek az esélyesebbek-e a világrangsorokon való jó szereplésre. A kancellár úgy tartja, hogy az egyetemi

vezetések lényegében vállalkozói tevékenységet folytatnak, miközben jogszabályok hátráltatják őket. „Nem látjuk még, hogy a kiszervezett egyetemeket hogyan fogják finanszírozni, de abban biztos vagyok, hogy a törvényhozás szándéka, hogy az államilag finanszírozott hallgatók azonos elbánás alá essenek akár állami működésű, akár alapítványi fenntartású intézményben tanulnak. Majd meglátjuk” – mondta.

A Szegeder úgy tudja, hogy három kar maradna biztosan a Szegedi Tudományegyetem égisze alatt: az Általános Orvostudományi Kar, a Mérnöki Kar, illetve a Természettudományi és Informatikai Kar. A három legerősebb. A többi kilenc közül valamennyi az úgynevezett veszteséges karok listáján szerepel, ezért kerülhetnének át a Gálhoz, ahol már a finanszírozás is könnyebb volna az egyháznak köszönhetően. És hogy ez mind mit jelenthet? A teljes igazságot jó eséllyel akkor tudjuk majd meg, amikor – és ha – eljön a megvalósulás ideje, találgatások és terjengő információk azonban már vannak. Ezek egyike arról szól, hogy a Mérnöki Kar, valamint a Természettudományi és Informatikai Kar részben vagy egészben a most épülő Science Parkba költözne, hogy egy karnyújtásnyira legyenek az oda betelepülő cégek, és nem utolsó sorban az ELI.

A lehetséges kiszervezés okaival kapcsolatban felmerült az is, hogy ezzel gyakorolnának a kormánytól függetlenebb, de erősebb kontrollt azon karok felett, melyek a legnagyobb számban “termelik” a kormánykritikus hangokat. Itt elsősorban természetesen a bölcsész és más művészkarokra kell gondolni, de ez már valóban csak szóbeszéd.

Okot adhat az aggodalomra az a július végén az egyetem vezetése (a rektor, a kancellár, a karok dékánja és a klinikai központ elnöke) által szignált [állásfoglalás](#) is, melyben a Szegedi Tudományegyetem egységességének megőrzése mellett állnak ki. Ebben először arról írnak, hogy az „európai egyetem” a katolikus egyház után a nyugati világ leghosszabb folyamatos történettel rendelkező társadalmi intézménye, mely idővel meghatározó – saját önkormányzattal, autonómiával és függetlenséggel rendelkező – intézményé alakult az egyházak és a városi önkormányzatok mellett.

Megemlékeznek ugyanakkor Szent-Györgyi Albert Nobel-díjáról is, mely utalás lehet a szintén mostanában felröppent hírre, mely szerint az orvostudományi egyetemeket vonná össze az állam. Ez például azért lehetne előnyös a többi egyetem számára, és hátrányos a szegedire nézve, mert számos olyan egyetemi rangsor van, ahol figyelembe veszik, hány Nobel-díjat termelt ki az adott intézmény. Márpedig Magyarországon egyetlen ilyen egyetem van, a szegedi. Az állásfoglalásban kinyilvánítják, hogy az SZTE oktatási, kutatási, társadalmi és nemzeti céljainak eléréséhez alapfeltételnek tekinti a jelenlegi multidiszciplináris egyetemi szervezet megőrzését, és hogy küldetésnyilatkozatának megfelelően meg kívánja őrizni egységét mind a képzési szinteket, mind pedig a tudományági lefedettségeket tekintve.

A lehetséges kiszervezés hírével kapcsolatban levélben kerestük a Szegedi Tudományegyetemet és az Innovációs és Technológiai Minisztériumot, de egyik helyről sem érkezett válasz kedd délelőtt óta.

Nyitókép: MTI

Ajánlom 3,9 E [Megosztás](#)

Megújult a dm Online Shop! Exkluzív termékek és kiadás!

Helyi átalakítás, felsőoktatás, Fendler Judit, Szegedi Tudományegyetem